

МОН УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА
(УНУС)

Затверджую
Проректор з наукової та
інноваційної діяльності, професор
Віктор КАРПЕНКО
« ____ » _____ 2021р.

ЗВІТ
НАВЧАЛЬНО- НАУКОВОЇ ЛАБОРАТОРІЇ ФІНАНСІВ,
БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ ТА СТРАХУВАННЯ ЗА 2021 РІК

Розглянуто і затверджено на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування (*протокол № 4 від «23» «жовтня» 2021 року*)

Завідувач кафедри
Олена ПРОКОПЧУК

Завідувач ННЛ
Богдан ГУЗАР

При кафедрі фінансів, банківської справи та страхування діє навчально – наукова лабораторія Фінансів, банківської справи та страхування. Навчально-дослідна робота лабораторії здійснюється згідно з Законами України «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», іншими нормативно-правовими актами з питань оподаткування, бюджетування, страхування та соціального захисту населення, а також Положенням про навчально-наукову лабораторію УНУС та відповідно до плану роботи навчально-наукової лабораторії на календарний рік.

Одним із напрямів діяльності є надання консультацій та рекомендацій з питань соціального захисту населення, оподаткування, податкового аудиту, бізнес – планування, бюджетування, фінансування, фінансового забезпечення, бюджетної децентралізації та страхування фізичних і юридичних осіб.

Важливими напрямами організації науково-дослідної роботи є проведення навчально-практичних семінарів, круглих столів, тренінгів та зустрічей з успішними молодими підприємцями регіону, представниками Уманського об'єднаного управління Пенсійного фонду України, Управління праці та соціального захисту населення у м. Умань та Уманському районі, Державної податкової служби, Державної служби зайнятості, банківських установ, страхових компаній, громадських організацій, фахівцями підприємств, установ і організацій, що дає можливість провести апробацію результатів наукових досліджень, створює сприятливі умови для обміну практичним досвідом між ученими, практиками та передачі цього досвіду і практичних навичок молоді. Важливим є залучення до навчально-наукової роботи здобувачів та аспірантів.

Протягом 2021 р. науковцями лабораторії заключено три госпдоговори про науково–технічне співробітництво з питань розробки методичних рекомендацій щодо особистого та майнового страхування з ТОВ ім. Чкалова Тальнівського району Черкаської області (договір №3 від 1.03. 2021р.) на суму 10 000 (десять) тис.грн, ПСП «Синюха» Новоархангельського району Кіровоградської області (договір №13/21 від 12.07.2021р.) на суму 5 200 (п'ять) тис.200 грн та СВГ «Синюха» Голованівського району Кіровоградської області (договір №14/21 від 12.07. 2021р.) на суму 5 100 (п'ять) тис.100 грн., (табл.1).

Основними завданнями навчально-наукової лабораторії є надання науково-обґрунтованих методичних рекомендацій з питань удосконалення фінансового і бюджетного планування, бюджетування, страхування, фінансового забезпечення та державної підтримки суб'єктів господарювання. Важливим є надання наукових консультацій щодо змін до податкового законодавства, страхової діяльності та фінансово-бюджетної децентралізації та адаптування їх до навчального процесу і використання в науково-дослідній роботі.

**Розробки, які впроваджено у 2021 р. за межами УНУС
навчально- науковою лабораторією Фінансів, банківської справи та
страхування**

№ п/п	Назва та автори розробки	Важливі показники, які характеризують рівень отриманого наукового результату; переваги над аналогами, економічний, соціальний ефект	Місце впровадження (назва організації, відомча належність, адреса)	Дата акту впровадження	Практичні результати, які отримано (обсяг отриманих коштів, налагоджено співпрацю для подальшої роботи тощо)
1	Розробка рекомендацій щодо особистого та майнового страхування підприємств аграрної галузі (договір №3 від 1.03. 2021р.) Автори: Гузар Б.С., Прокопчук О.Т.	Розрахунок окремих об'єктів страхування майна, продукції та посівів, що дасть можливість запобігти ризикам та збільшити доходи підприємству	ФГ ім. В.П. Чкалова, м. Тальне, вул. Вокзална,135. Тальнівського району Черкаської області	26.10.2021р.	10 000 грн. Надано методичні рекомендації виробництву та подальша співпраця
2	Розробка рекомендацій щодо особистого та майнового страхування підприємств аграрної галузі (договір №13/21 від 12.07. 2021р.) Автори: Гузар Б.С., Мельник К.М., Пташник С.А.	Розрахунок окремих об'єктів страхування майна, продукції та посівів, що дасть можливість запобігти ризикам та збільшити доходи підприємству	ПСП «Синюха», с. Синюха Новоархангельського району Кіровоградської області	26.10.2021р.	5200 грн. Надано методичні рекомендації виробництву та подальша співпраця
3	Розробка рекомендацій щодо особистого та майнового страхування підприємств аграрної галузі (договір №14/21 від 12.07. 2021р.) Автори: Гузар Б.С., Колотуха С.М., Улянич Ю.В.	Розрахунок окремих об'єктів страхування майна, продукції та посівів, що дасть можливість запобігти ризикам та збільшити доходи підприємству	СВГ «Славутич», с. Перегонівка Голованівського району Кіровоградської області	26.10.2021р.	5100 грн. Надано методичні рекомендації виробництву та подальша співпраця

Розроблені науково обґрунтовані рекомендації дають можливість оцінити сучасний практичний стан фінансової, податкової, страхової діяльності підприємств аграрної сфери, врахувати недоліки у плануванні та намітити напрями їх удосконалення в умовах їхньої практичної діяльності. Важливим є надання конкретних пропозицій та застосування фінансових інструментів і важелів з метою покращення фінансового стану суб'єктів господарювання.

Під час засідання круглих столів, проведення науково – практичних конференцій розглядаються актуальні на даний час зміни до законодавчо – нормативних актів та інструктивних матеріалів з питань фінансової, податкової, бюджетної політики, пенсійного страхування, особливостей проведення пенсійної, страхової та бюджетних реформ.

На базі навчально - наукової лабораторії 4 лютого 2021 р. згідно передбаченого плану лабораторії та спільного скоординованого плану з центром професійних бухгалтерів та Черкаським територіальним відділенням ФАБФ АПВ України проведено навчально – практичний семінар з фінансистами та бухгалтерами Черкаської області, професорсько - викладацьким складом та здобувачами вищої освіти першого (бакалаврського) рівня та здобувачами другого (магістерського) рівня спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» на тему: «Старт ринку землі. Трудові та касові штрафи. Договори оренди і емфітевзису с.г. угідь. Податковий розрахунок ЄСВ/ПДФО/ВЗ».

До навчально – практичних семінарів залучались представники центру професійних бухгалтерів під керівництвом д.е.н. Метелиці В.М., науковці лабораторії, спеціалісти – практики. На семінарі висвітлювались зміни до податкового, пенсійного і бюджетного законодавства, зміни до Закону України «Про ринок землі».

Протягом лютого- березня 2021 р. кафедрою на базі навчально - наукової лабораторії проведено зустрічі з представниками підприємств, організацій та установ міста, району та Черкаського регіону за тематикою досліджень і науковими напрямками лабораторії ,а також з стейкхолдерами з питань освітньо - професійних програм зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Відповідно до плану на базі навчально-наукової лабораторії 18 лютого 2021р. відбулось засідання круглого столу: «Практичні навички набуваемо під час навчання».

Формування професійних навичок майбутніх фахівців спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування» Уманського національного університету садівництва розпочинається ще під час навчання. А допомагають науково-педагогічним працівникам кафедри у цьому провідні фахівці відповідних фінансово-економічних структур, які відвідують здобувачів спеціальності у рамках проведення зустрічей, гостьових лекторів та стейкхолдерів.

В засіданні круглого столу приймала участь перший заступник начальника Уманського управління Пенсійного фонду України Оксана Лук'янова.

Під час засідання круглого столу розглянули актуальні на даний час зміни в законодавстві з питань пенсійного страхування, особливостей проведення пенсійної реформи та нові методи нарахування пенсій.

Також студенти висловили зацікавленість з питань працевлаштування в органах Пенсійного фонду, на що Оксана Валентинівна надала змістовну характеристику вимог до працівників. Наприкінці зустрічі виступаючі наголосили, що все залежить від людини і кожен повинен бути сам творцем свого життя. Потрібно постійно займатися самовдосконаленням та самоосвітою для того, щоб бути конкурентоспроможним на ринку працевлаштування, а ще – зважати на те, що пенсійне страхування є

запорукою соціальних гарантій у майбутньому. Зустріч стала яскравим прикладом плідної та цікавої співпраці науки, освіти та практики

Колективом кафедри на базі науково – дослідної лабораторії 23.09.2021 р. проведено засідання круглого столу. На засідання запрошено начальника Черкаського відділення № 51 АТ КБ «ПРИВАТБАНК» Валентину Іванівну Лисак. Тема зустрічі: «Сучасний стан та напрями розвитку банківської системи в Україні». Зокрема, Валентина Іванівна розповіла про тенденції розвитку банківського сектору економіки України, охарактеризувала новинки серед банківських продуктів і послуг на ринку, акцентувала увагу на кредитних операціях ПриватБанку. Також запрошена гостя зорієнтувала присутніх в особливостях роботи відділення Приватбанку й охарактеризувала найпопулярніші банківські продукти.

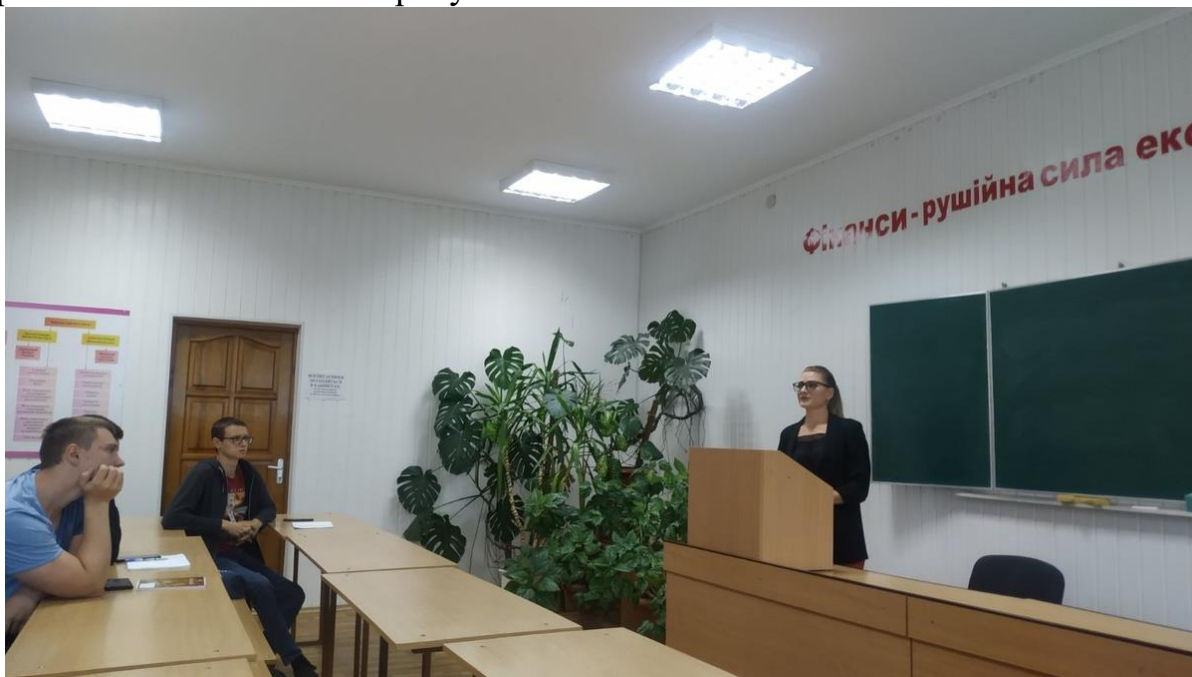
На засідання круглого столу були запрошені: начальник відділення № 148/23 АБ «Укргазбанк» Руслан Бобошко, начальник Уманського відділення «Укрсиббанк» Олександр Шулянський.

З цікавої бесіди, що проходила у невимушеній формі, здобувачі дізналися про діяльність вищеперахованих організацій, про послуги (продукти), що вони надають; посади, на які можуть претендувати здобувачі з набуттям фаху; вимоги до осіб, що працевлаштовуються: умови прийняття на роботу, терміни стажування тощо.

Колектив кафедри фінансів, банківської справи та страхування факультету економіки і підприємництва і науковці лабораторії завжди відкриті до співпраці та підтримують тісні зв'язки з потенційними роботодавцями міста і регіону.

16 вересня відбулась зустріч з керівником ЦОК Черкаської дирекції ПрАТ «СК «АРСЕНАЛ Страхування» в м. Умань Оксаною Остроушко.

Оксана Остоушко розповіла про практичну частину страхових ризиків, зокрема особливості оцінювання ризиків та управління ними на прикладі ПрАТ «СК «АРСЕНАЛ Страхування».

13.10.2021 року відбулась зустріч з начальником Черкаського відділення № 51 АТ КБ «ПРИВАТБАНК» Валентиною Іванівною Лисак.

Тема зустрічі «Кредитні операції банків». Валентина Іванівна розповіла про тенденції розвитку банківського сектору економіки України, охарактеризувала новинки серед банківських продуктів і послуг на ринку, акцентувала увагу на кредитних операціях ПриватБанку. Також запрошена гостя зорієнтувала присутніх в особливостях роботи відділення Приватбанку й охарактеризувала найпопулярніші банківські продукти.

20.10.2021 р. відбулось засідання круглого столу за участю директора ТОВ «АГРОРІСК» Ганни Копачевської на тему: «Розвиток страхування в аграрній сфері».

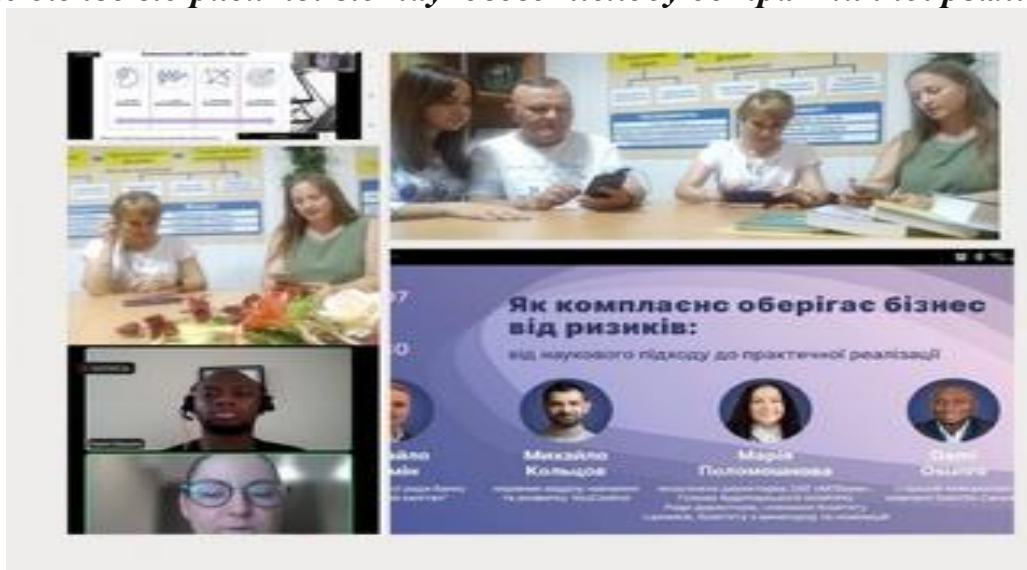

Директор товариства відмітила, що ТОВ "АГРОРІСК" супроводжує вітчизняну страхову галузь за підтримки лідерів європейського ринку перестраховання з 2003 року. Ганна Копачевська володіє значним досвідом практичної роботи в галузі страхування аграрної продукції, проводить організаційно-контрольний супровід ризиків аграрного виробництва в рамках договорів перестраховання з вітчизняними страховими компаніями.

Тож здобувачі та викладачі кафедри мали можливість з перших уст отримати інформацію про особливості надання послуг на ринку аграрного страхування, андеррайтингу, оцінки ризиків, врегулювання збитків і перестраховання.

Протягом року на базі лабораторії разом з науковцями кафедри, запрошеними гостями і здобувачами проводяться інші заплановані заходи.

22 липня 2021 року викладачі кафедри фінансів, банківської справи та страхування Уманського НУС долучилися до вебінару «Як комплаєнс оберігає бізнес від ризиків: від наукового підходу до практичної реалізації».

Відомо, що одним з факторів успішного бізнесу є ефективна робота з надійними партнерами, постачальниками та клієнтами. Однак, щоб працювати з надійними контрагентами, потрібна чітко вибудована система комплаєнсу, питання правильної організації якої повсякчас постає серед підприємств і підприємців.

У рамках означеного вебінару досвідчені українські та міжнародні експерти познайомили присутніх зі всіма ефективними інструментами впровадження та реалізації комплаєнс-функції в компанії.

Робочими мовами вебінару стали українська й англійська, а місцем проведення – онлайн-платформа Zoom.

Спікерами вебінару були висвітлені наступні теми:

Тема : Інтегрована модель GOVERNANCE, RISK and COMPLIANCE.

Що таке інтегровані моделі GRC і чому вони набувають все більшої популярності в міжнародних компаніях? Які найбільш значущі результати від впровадження інтегрованих GRC? Які основні елементи включає в себе інтегрована модель GRC та як вони реалізуються на практиці?

Спікер: Марія Поломошнова (PhD, MBA, MICA, Int.Dip (GRC), LSS, GRCP), незалежний директор ЗАТ «МТБанк», Голова Аудиторського комітету Ради директорів, членкиня Комітету з ризиків, Комітету з винагород та номінацій.

Тема : Місце і роль комплаєнс-менеджменту в корпоративному управлінні.

Яка модель управління ризиками вважається наразі «класичною»? В чому полягає основна суть зазначеної моделі? Які завдання можливо реалізувати використовуючи цю модель?

Спікер: Михайло Шомін, член Наглядової ради банку «Український капітал».

Тема : Управління ризиками в комплаєнсі за методом «метелика»

Що таке «ризик» і як його обраховувати? Метод «метелика»: переваги та недоліки. 3. Кейси застосування методу на практиці.

Спікер: Михайло Кольцов, керівник відділу навчання та розвитку YouControl

Тема : Risk Based Auditing – The new face of Audit. Risk Based Auditing. What does this mean? Designing a risk based audit practice. Benefits of Risk Based Audit. The connection of risk-based auditing to business profitability.

Спікер: Dami Osunro, Senior Consultant with Deloitte Canada.

Доповіді спікерів-промовців були інформативні, креативні та яскраві. Захід виявився потужним, насиченим, цікавим і корисним. Дякуємо організаторам вебінару за продуктивну дискусію та цікаві ідеї щодо наукового обґрунтування та практичного застосування комплаєнсу!

12 жовтня Києво-Могилянською Бізнес-Школою [kmbss] було організовано та проведено вебінар на тему: «Стиль мислення сучасного управлінця». Серед учасників онлайн-події традиційно були і науково-педагогічні працівники кафедри фінансів, банківської справи та страхування Уманського національного університету садівництва.

Відомо, що сьогоднішній рівень викликів вимагає якісно нових та інакших рішень, аніж ще 5 років тому. Але для генерування потрібне відповідне мислення управлінця, бо саме у нього «між вухами» вони народжуються. Тож яким саме має бути це мислення? Відповідь на означене запитання звучало на зустрічі MBA Pre-start meeting від Едуарда Мальцева.

Ключові аспекти спікера вебінару висвітлювали наступні питання:

- чому управлінцю необхідно володіти різними типами мислення (поміж ними – системним, стратегічним та гуманітарним) та що саме виникає на їх перетині,
- як формувати сенси для себе, команди та компанії і чому це є одним із найголовніших завдань керівника,
- яке місце у мисленні управлінця відведено сучасним технологіям і до чого тут рефлексія.

Лише розвиваючи власне мислення, управлінець здатен змінювати свою компанію та системи, частиною яких вона є.

Захід виявився насиченим, цікавим і корисним. Дякуючи організаторам і сучасним технічним можливостям, нині для широкого загалу є доступною участь в подібних інформаційних заходах.

Під час проведення онлайн навчальних семінарів, зустрічей, круглих столів, тренінгів розглядалися різноманітні теми доповідей в контексті тематики досліджень та змін до законодавчо–нормативних актів. Крім того налагоджено зв'язки для подальшої співпраці з підприємствами, організаціями та установами. Проте, у зв'язку з епідемією коронавірусу не всі заплановані заходи протягом року проведені.

Перелік публікацій за тематикою ННЛ, запланованих заходів (додаток А (форма 2), додаток Б (форма 3)).

Форма 2.Додаток А

Публікації за тематикою навчально - наукової лабораторії

№ п/п	Автори	Назва публікації (монографія, стаття, патенти, авторські свідоцтва), бібліографічний опис
1	Прокопчук О.Т., Колотуха С.М.	Видова сукупність страхових продуктів на агростраховому ринку України. <i>Банківська справа</i> . 2021. № 1 (153). С. 85-102.
2	Dankiewicz R., Prokopchuk O., Malyovanyi M.	Architectonics of Complex Modernization of Agricultural Insurance Market of Ukraine in Conditions of Transformation Processes. <i>Облік і фінанси</i> . 2021. № 2(92). С. 74-84.
3	Непочатенко О. О., Прокопчук О. Т., Мальований М. І.	Інноваційні підходи до використання потенціалу агрострахування. <i>Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва</i> / Редкол.: О.О. Непочатенко (відп. ред.) та ін. : Умань: Редакційно-видавничий відділ Уманського НУС, 2021. Випуск 98. Ч. 2. С. 6-20
4	Мальований М. І., Прокопчук О. Т., Мальований М. М.	Концептуальні засади розвитку програм мікрострахування в Україні. <i>Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва</i> / Редкол.: О.О. Непочатенко (відп. ред.) та ін. : Умань: Редакційно-видавничий відділ Уманського НУС, 2021. Випуск 98. Ч. 2. С. 29-40
5	Прокопчук О. Т., Цимбалюк Ю. А., Мельник К. М.	Інвестиційна діяльність страхових організацій в Україні. <i>Інвестиції: практика та досвід</i> . 2021. № 16. С. 5-12.
6	Бечко П.К., Мельник К.М., Гузар Б.С., Пташник С.А.	ASSESSMENT OF THE CREDIT MARKET REGULATION SYSTEM. POLISH JOURNAL OF SCIENCE. Wojciecha Górskiego 9, 2021, Warszawa, Poland, 00-033
7	Гузар Б.С.	Фінансовий контролінг в системі управління підприємствами України. Гармонізація фінансово-економічного середовища України в комунікативному просторі : монографія / під ред. д.е.н., професора О.О. Непочатенко. Умань: Видавець «Сочінський М. М.», 2021.С.133-157.
8	Непочатенко О. О., Пташник С. А.	Фінансовий менеджмент як необхідна складова ефективної системи управління підприємством. <i>Ефективна економіка</i> . 2021. № 8. – URL: http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9168
9	Пташник С.А. Мельник К.М.	Фінансове забезпечення фіскального простору місцевого самоврядування в умовах фінансової децентралізації в Україні. <i>Банківська справа</i> . 2021, №4. 115-124 с.
10	Бечко П. К., Бондаренко Н. В., Власюк С. А., Наталич О. С.	Удосконалення системи регулювання кредитного ринку. <i>Ефективна економіка</i> . 2021. № 8. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9141
11	Kolotukha S., Melnyk K., Bondarenko N., Perepolka	V. Financial and credit support for innovative development of the agricultural sector of Ukraine. Polish journal of science №36 (2021). Economic sciences. Vol. 2 pp. 11-15.
12	Бондаренко Н.В., Цимбалюк Ю.А., Яковенко О.Р.	Кредитування дрібних аграріїв через призму земельної реформи. Гармонійний розвиток економіки України в умовах трансформаційних перетворень / Під ред. д.е.н., професора О.О. Непочатенко. Умань: Видавець «Сочінський», 2021. С. 17-25.
13	Бондаренко Н.В., Власюк С.А., Підопригора С.М.	Переваги та недоліки недержавного пенсійного страхування в Україні. Гармонійний розвиток економіки України в умовах трансформаційних перетворень / Під ред. д.е.н., професора О.О. Непочатенко. Умань: Видавець «Сочінський», 2021. С. 53-59.
14	Мельник К.М., Улянич Ю.В.	Інструменти візуалізації страхової діяльності. <i>Економіка та держава</i> . 2021. № 8. С. 124–128.
15	Колотуха С.М., Мельник К.М.,	Проблеми фінансово-кредитного забезпечення аграрного сектору економіки :збірник наук. праць Уманського НУС / Редкол.: О.О.

	Пономаренко О.В.	Непечатенко (відп. ред.) та ін. Умань: Ред.-вид. відділ Уманського НУС 2021. Вип. 98. Ч. 2: Економічні науки. С. 123-134.
16	Непечатенко О.О., Колотуха С. М., Мельник К.М.	Стратегія розвитку банківського кредитування аграрних підприємств. Банківська справа. №1 (153). 2021. С. 37-50.
17	Колотуха С.М., Мельник К.М., Гузар Б.С.	Удосконалення економічного механізму регулювання системи земельно-іпотечного кредитування: збірник наук. праць Уманського НУС / Редкол.: О.О. Непечатенко (відп. ред.) та ін. Умань: Видав. «Сочінський М.М.», 2020. Вип. 97. Ч. 2: Економічні науки. С. 53-64.
18	Ролінський О. В., Улянич Ю. В.	Візуалізація даних та фінансова безпека на страховому ринку України. <i>Агросвіт</i> . 2021. № 16. С. 45–51.
19	Ролінський О.В., Гузар Б.С., Улянич Ю.В., Пономаренко О.В.	Розвиток інформаційних технологій на страховому ринку України. <i>Зб. наук. праць Уманського нац. ун-ту садівництва</i> . 2021, вип. 98. Ч. 2. С. 186-194.
20	Власюк С.А.	Страховий менеджмент в умовах глобалізаційних процесів в Україні. <i>Бізнес Інформ</i> . 2021. №7. С. 207–212. https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-7-207-212

Форма 3.Додаток Б

**Проведення заходів за результатами досліджень та тематикою ННЛ,
2021р.**

№ п/п	Назва заходу (конференції, круглі столи, семінари тощо), проведені на базі ННЛ	Дата і місце проведення
Навчально -практичні семінари, конференції		
1	Інформація про останні зміни законодавства: 1.Старт ринку землі. Трудові та касові штрафи. 2. Договори оренди і емфітевзису с.г. угідь. Податковий розрахунок ЄСВ/ПДФО/ВЗ. Центр професійних бухгалтерів України.	ННЛ кафедри, 4.02.2021р., ауд. 306
Зустрічі		
1	З представниками АТКБ «Приватбанк» Тема зустрічі: «Кредитні операції банків»	ННЛ кафедри 7.10.2021р.
2	З роботодавцями і молодими підприємцями регіону	Протягом 2021 р.
3	З преставниками ПрАТ «СК «АРСЕНАЛ Страхування».	Протягом 2021 р.
4	З представниками банківських установ	Протягом 2021 р.
Круглі столи		
1	«Практичні навички набуваемо під час навчання»	ННЛ, 18.02.2021р.
2	«Сучасний стан та напрями розвитку банківської системи в Україні»	ННЛ, 23.09.2021р.
3	«Розвиток страхування в аграрній сфері».	ННЛ, 2.10.2021р.